

Účinkuje soubor Konvergence:

Zuzana Bandúrová – flétna
Eva Hutýrová – klavír
Matěj Vlk, Viktor Mazáček – housle
Ondřej Štochl – viola, hlas
Helena Velická – violoncello
Jan Rybář – hlas
Tomáš Pálka – hlas
Michaela Plachká – hlas



Vstupné: 150 Kč / studenti 70 Kč

Příští koncerty sdružení KONVERGENCE naleznete na:

www.konvergence.org

Tento koncert se koná díky finančním podporám:



MINISTERSTVO
KULTURY



26. 10. 2010

**10' KONVERGENCE
No. 3**

PROGRAM KONCERTU

- Michaela Plachká:** *Botanika aneb zrození slova (2003)*
pro 4 libovolné hlasy
- Toshio Hosokawa:** *Vertical Song I (1995)*
pro flétnu
- Ondřej Štochl:** *Kaligramy II (2010)*
pro klavírní trio
- Thomas Adés:** *Piano Quintet (2001)*
- Tomáš Pálka:** *Smyčcový kvartet No.3 „Kraj Jitřenky“ (2010)*

MICHAELA PLACHKÁ BOTANIKA ANEB ZROZENÍ SLOVA

Na začátku byl citát Jiřího Žáčka: „Botanika je věda pro ty, kteří chtějí vědět, k čemu slouží boty“. Fantazie na sebe nenechala dlouho čekat. Dílko je to odlehčené, v dnešním provedení také s pohybovou složkou. Veškerý text vzešel pouze ze slova BOTANIKA. A tak napněte uši: každá část v sobě skrývá tajemku – pointu, v každé části se něco „zrodí“. Je krásné, že nyní, když pozoruji svou půlroční dceru, vidím, jak se opravdu rodí slovo, zatím čekáme na slovo první...

TOSHIO HOSOKAWA VERTICAL SONG I

Hosokawa se narodil 1955 v Hirošimě. V Tokiu studoval klavír a kompozici, ve které pak pokračoval i v Evropě (Berlín a Freiburgu) u Yuna, Fernyehougha či Hubera. V současnosti žije opět v Japonsku (Nagano).

Vertical song I je zhruba sedmiminutová skladba pro sólovou flétnu. Sám autor se k ní vyjádřil: „Chtěl jsem napsat hudbu, která nečeká na povrchní vrstvy lidských emocí, ale jde do hloubky. Věřím, že hudební jazyk se narodil pro takové vyjadřování, které je hluboké a které je za hranicí našeho každodenního života...“

ONDŘEJ ŠTOCHL KALIGRAMY II

Kaligramy II vznikly přepracováním starší verze skladby pro klavírní trio. Kaligramy jsou poetické útvary, u kterých dochází k naprosté konjunkci obsahu s výsledným tvarem (např. u Apollinairových kaligramů je geometrické rozvržení textu důležitou součástí sdělení). Název původní verze říká jediné - vše, co je v ní uvedeno, je dílem nápadu. Konkrétní noty, barvy, jejich propojení, ale i forma. Jinými slovy, původní nápad jsem záměrně dále nerozvíjel, a tak ani forma

jednotlivých větiček není obohacena o jakoukoli konstruktivní, racionální složku. Nová verze pro klavírní trio je celistvější, přibylly krátké mezivěty, které mají z Kaligramů učinit celistvější, logičtější proud hudby oproti původní, takřka atomizované verzi.

THOMAS ADÉS PIANO QUINTET

Klavírní kvintet Thomase Adése byl objednan slavným souborem Arditti Quartet, který jej, spolu s Adésem za klavírem, také premiéroval. Kvintet je psán v relativně přísné sonátové formě (je zde dokonce rozsáhlá repetice celé expozice), avšak zpracování materiálu a práce s rytmem je velmi netradiční. Některé idiomy či melodické postupy sice klasickou harmonií připomínají, ale jsou záhy podrobeny velmi komplexní transformaci. K tomu se přidává i velmi netradiční polyrytmické a polymetrické řešení mnoha míst v kompozici. Autorovi nestačí pouze klasické dělení na trioly, kvintoly či sextoly, ale často používá jen jejich části. Hráči jsou tedy nuceni hrát třeba jen čtyři noty v kvintolovém rytmu a hned navázat na jiné hodnoty. To je zapsáno namísto ve čtvrtých či osminových takttech v takttech pětinných, sedminových, atd. Mnohokrát také hrají nástroje, nebo skupiny nástrojů nezávisle na ostatních, avšak nikoliv formou uvolněné notace (jako např. aleatorika), ale principem přesně vypsáných paralelních pásem využívajících různě předepsané metrum. V posluchači skladatel budí dojem, že se neustále mění tempo, ačkoliv stále vnímáme rytmicky plynoucí hudbu. Thomas Adés ve svém díle často akcentuje skryté idiomy klasické hudby, nebojí se využívat durových či mollových kvintakordů, nebo romantických názvuků. Vždy však ve svých skladbách přetváří onen materiál do zcela jiných souvislostí. Nevyhýbá se ani transformacím taneční hudby (opera Powder her face, symfonická báseň Asyla) či názvukům jazzu (Komorní symfonie).

TOMÁŠ PÁLKA KRAJ JITŘENKY

Jsou momenty, které jsou tisíckrát jiné, a přece jsou stále toutéž událostí, která se opakuje ve svém koloběhu zrození a smrti.

Neuchopitelnost okamžiku, podobně jako neuchopitelnost jakékoli existence, se promítá do lidské situace. Do beckettovské existenciální sevření.

Jakákoli snaha po stálosti je marná.

Jakákoli snaha po zavedení řádu a zafixování skutečnosti je pouhou lichou touhou.

Kamkoli se promítne naše já, vždy se rodí znovu a znovu, s každým okamžikem, ve věčnosti...

Skladba „Kraj Jitřenky“ je drobnou reflexí magického okamžiku nebo snad i všední události. Konceptuální forma umožňuje neustálou proměnlivost a neuchopitelnost. Přesto se vždy, při každém provedení – jakýmkoli tělesem, jakýmkoli interpretem – jedná o tutéž kompozici.